

37. Как се прилагат разпоредбите на чл. 5к спрямо лице с двойно гражданство – руско или друго?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Член 5к се прилага за руски граждани и не предвижда изключения за двойно гражданство. Следователно, наличието на руско гражданство е решаващо и всяко друго гражданство е без значение.

38. Кога декларацията за отсъствие на руско участие се счита за достатъчна и кога трябва да бъде поискана допълнителна информация?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Това е въпрос на индивидуална преценка на възложителя за всеки конкретен договор и оферент, като се вземат предвид размерът и важността на договора, естеството на договора и неговия конкретен пазар, географското местоположение на изпълнението на договора, конкретни наблюдения, свързани с оферента и неговата оферта и обща информация, известна на купувача.

Във всеки случай, информацията за руско участие трябва да се изисква по цялата верига на собствеността (до крайния действителен собственик), само когато е необходимо. Това не се прилага, когато може да се изключи наличието на индивидуално непряко руско участие над 10 % от стойността на договора надолу по веригата на доставки (всички подизпълнители и доставчици и техните подизпълнители и доставчици).

39. Може ли компетентен национален орган да даде общо разрешение за определени видове договори?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Регламентът за санкциите оправомощава компетентните национални органи да предоставят разрешения в определени случаи, предвидени в член 5к, параграф 2, и не урежда процедурата или механизма за предоставяне на тези разрешения. Следователно компетентните национални органи, имат право да решат, че възлагането на определени групи или видове поръчки е разрешено. Такова блоково разрешение може да има ефект на освобождаване на купувачите от необходимостта да анализират или проверяват ситуации в рамките на конкретни договори при условие, че те спазват условията на тези разрешения.

40. Може ли компетентен национален орган да разреши изпълнението на вече възложени договори?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Разрешението от органите по член 5к, параграф 2, посочено в предходния въпрос, обхваща както възлагането на поръчки, така и продължаването на тяхното изпълнение.

41. Кога публичен купувач трябва да подаде искане за предоставяне на разрешение?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Формално, срок за подаване на заявление няма. Разрешението, обаче, следва да бъде поискано възможно най-скоро, за да се гарантира, че е получено навреме преди възлагането на нов договор или за да има достатъчно време за нова процедура за възлагане, в случай че разрешението бъде отказано от компетентния национален орган.

42. Могат ли договорите да бъдат прекратени преди 10 октомври 2022 г.?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Регламентът за санкциите забранява изпълнението на договори едва от 10 октомври 2022 г. Следователно, Регламентът за санкциите не е правно основание за прекратяването им преди това.

На практика, по-голямата част от договорите не могат да бъдат прекратени от днес за утре. Следователно, процедурата по прекратяване следва да започне достатъчно рано, за да се гарантира, че договорите няма да се изпълняват след 10 октомври 2022 г.

Въпреки че Регламентът за санкциите е правно основание за прекратяване на договори, процедурата се урежда на националното законодателство.

43. Прилагат ли се санкциите за руски граждани, които са получили статут на бежанец (като се има предвид *наред с другите неща* Конвенцията за бежанците от 1951 г.)?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Член 8 от Конвенцията за бежанците от 1951 г.¹ гласи, че извънредни мерки, които могат да бъдат предприети срещу личността, имуществото или интересите на граждани на чужда държава, не се прилагат към бежанец, който официално е гражданин на споменатата държава, отчитайки само неговата националност.

Член 18 от Хартата на основните права на ЕС предвижда, че „правото на убежище се гарантира при пълно зачитане на правилата на Женевската конвенция от 28 юли 1951 г. и Протокола от 31 януари 1967 г. относно статута на бежанците...“.

Следователно, в съответствие с тези разпоредби, руските граждани, получили статут на бежанец в някоя от държавите членки на ЕС, не са обхванати от разпоредбите на член 5к от Регламента за санкциите.

44. Прилагат ли се санкции за доставки, закупени по-рано, независимо дали са складирани, многократно препродавани или използвани?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Санкциите се прилагат за сключването на договори за обществени поръчки след 9 април 2022 г. и за изпълнението на предходни договори след 10 октомври 2022 г.

---

¹ <https://www.unhcr.org/1951-refugee-convention.html>

Санкциите не се прилагат спрямо предмета на офертата или договора (доставките), а спрямо руски или притежавани от Русия лица (изпълнител, подизпълнител, доставчик или предоставящите капацитет), участващи в изпълнението на договора (за участие в изпълнението на над 10% от стойността на договора) след 9 април 2022 г. за нови сключени договори или след 10 октомври 2022 г. за предходни договори.

Следователно, санкциите не са приложими в случаите, когато изпълнителят, подизпълнителят, доставчикът или предоставящите капацитет лица, участващи в изпълнението на договора, са закупили доставки преди подаването на офертата или възлагането на договора и преди 9 април 2022 г. (над 10 процента от стойността на договора) от руско или притежавано от Русия лице.

45. Трябва ли подизпълнителите да бъдат проверявани по целия път надолу по веригата на доставки, за да се гарантира, че няма руско участие?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Руското участие трябва да се проверява, стига да има възможност подизпълнител или доставчик да има участие, което надвишава 10 % от стойността на договора, дори далеч надолу по веригата на доставки, напр. енергия или суровини.

46. Санкциите обхващат ли обособени позиции на стойност под 80 000 € (или 1 милион € в случай на строителство) и съставляващи по-малко от 20% от стойността на поръчката, от която те са част?²

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Да. Член 5, параграф 10 от Директива 2014/24/ЕС³ позволява възлагането на такива договори, без да се провежда конкурентна процедура, но това не ги изключва от обхвата на директивата. Следователно, тъй като са обхванати от директивата, те също са обхванати от Регламента за санкциите.

47. Ако компания от ЕС има постоянен клон в Русия, клонът на тази компания от ЕС попада ли в обхвата на Регламента за санкциите?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Зависи дали клонът отговаря на условията или чл. 5 к (1). Това трябва да се преценява за всеки отделен случай.

48. Каква е връзката между член 5к и член 5аа?

Последна актуализация: 26 август 2022 г.

Член 5аа се отнася главно за лица, собственост на руската държава, но забранява сделките с тях като цяло, не само в рамките на обществените поръчки. Член 5к обхваща сделки на

---

² вж. чл. 21, ал. 6 от ЗОП

³ Чл. 16, параграф 10 от Директива 2014/25/ЕС

публични организации от ЕС с всички руски лица, включително физически лица, в контекста на обществените поръчки.

Следователно, двете разпоредби имат различен обхват, който може да се припокрива в отделни случаи.